

AVIZ

asupra inițiativei de revizuire a articolului 70 alineatul (3) din
Constituția Republicii Moldova (*imunitatea deputatului*)
(Sesizarea nr.14c/2016)

nr. 2 din 16.03.2016

Monitorul Oficial nr.90-99/30 din 08.04.2016

* * *

În numele Republicii Moldova,
Curtea Constituțională, statuând în componența:
DI Alexandru TĂNASE, *președinte*,
DI Aurel BĂIEȘU,
DI Igor DOLEA,
DI Victor POPA, *judcători*,
cu participarea dnei Sorina Munteanu, *grefier*,
Având în vedere sesizarea depusă la 1 martie 2016
și înregistrată la aceeași dată,
Examinând sesizarea menționată în camera de consiliu,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Adoptă următorul aviz:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea depusă la Curtea Constituțională la 1 martie 2016 de către Guvern, în temeiul prevederilor articolelor 135 alin.(1) lit.c) și 141 alin.(1) lit.c) din [Constituția Republicii Moldova](#), articolului 4 alin.(1) lit.c) din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#) și articolelor 2 alin.(1), 38 alin.(2) și 63 lit.a) din [Codul jurisdicției constituționale](#), prin care se solicită avizarea proiectului de lege pentru modificarea articolului 70 alineatul (3) din [Constituția Republicii Moldova](#).

2. Proiectul de lege pentru modificarea Constituției prevede următoarele:

„**Articol unic.** – La articolul 70 din [Constituția Republicii Moldova](#), adoptată la 29 iulie 1994 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, nr.1), cu modificările și completările ulterioare, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

(3) Deputatul nu poate fi supus percheziției corporale sau la domiciliu și/sau reședință, nu poate fi reținut sau arestat fără încuviințarea Parlamentului, cu excepția existenței unei hotărâri irevocabile de condamnare sau a cazurilor de infracțiune flagrantă.”

3. Proiectul de lege pentru modificarea articolului 70 din [Constituția Republicii Moldova](#) a fost aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.202 din 26 februarie 2016](#).

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

4. Prevederile relevante ale [Constituției](#) (M.O., 1994, nr.1) sunt următoarele:

Articolul 1

Statul Republica Moldova

„[...] (3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 7

Constituția, Lege Supremă

„Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor [Constituției](#) nu are putere juridică.”

Articolul 60

Parlamentul, organ reprezentativ suprem și legislativ

„(1) Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului Republicii Moldova și unica autoritate legislativă a statului.

(2) Parlamentul este compus din 101 deputați.”

Articolul 63

Durata mandatului

„(1) Parlamentul este ales pentru un mandat de **4 ani** [...].

(3) Mandatul Parlamentului se prelungește până la întrunirea legală a noii componente. **În această perioadă nu poate fi modificată Constituția** și nu pot fi adoptate, modificate sau abrogate legi organice.”

Articolul 70

Incompatibilități și imunități

„(1) Calitatea de deputat este incompatibilă cu exercitarea oricărei alte funcții retribuite, cu excepția activității didactice și științifice.

(2) Alte incompatibilități se stabilesc prin lege organică.

(3) **Deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată fără încuviințarea Parlamentului, după ascultarea sa.**”

Articolul 72

Categoriile de legi

„(1) **Parlamentul adoptă legi constituționale**, legi organice și legi ordinare.

(2) Legile constituționale sunt cele de revizuire a [Constituției](#).

[...]”

Articolul 135

Atribuțiile [Curții Constituționale]

„(1) Curtea Constituțională:

[...]

c) **se pronunță asupra inițiativelor de revizuire a [Constituției](#)**;

[...]”

Articolul 141

Inițiativa revizurii

„(1) Revizuirea [Constituției](#) poate fi **inițiată** de:

[...]

c) Guvern.

(2) Proiectele de legi constituționale vor fi prezentate Parlamentului **numai împreună cu avizul Curții Constituționale**, adoptat cu votul a cel puțin 4 judecători.”

Articolul 142

Limitele revizurii

„(1) Dispozițiile privind caracterul suveran, independent și unitar al statului, precum și cele referitoare la neutralitatea permanentă a statului, pot fi revizuite numai cu aprobarea lor prin referendum, cu votul majorității cetățenilor înscriși în listele electorale.

(2) **Nici o revizuire nu poate fi făcută, dacă are ca rezultat suprimarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor sau a garanțiilor acestora.**

(3) [Constituția](#) nu poate fi revizuită pe durata stării de urgență, de asediu și de război.”

Articolul 143

Legea privind modificarea [Constituției](#)

„(1) Parlamentul este în drept să adopte o lege cu privire la modificarea [Constituției după cel puțin 6 luni de la data prezentării inițiativei](#) corespunzătoare. Legea se adoptă cu votul a două treimi din

deputați.

(2) Dacă, de la prezentarea inițiativei cu privire la modificarea [Constituției](#), Parlamentul nu a adoptat timp de un an legea constituțională corespunzătoare, propunerea se consideră nulă.”

5. Prevederile relevante ale Codului de procedură penală al Republicii Moldova, nr.122-XV din 14 martie 2003 (republicat în M.O., 2012, nr.263-269, art.855) sunt următoarele:

Articolul 1

Noțiunea și scopul procesului penal

„[...] (2) Procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată. [...]”

6. Prevederile relevante ale [Legii nr.39 din 7 aprilie 1994](#) despre statutul deputatului în Parlament (republicată în M.O., 2005, nr.59-61, art.201) sunt următoarele:

„Art.10. – (1) Deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată pe cauză penală ori contravențională fără încuviințarea prealabilă a Parlamentului după ascultarea sa. [...]”

ÎN DREPT

7. Din conținutul sesizării, Curtea observă că aceasta vizează în esență posibilitatea revizuirii [Constituției](#) în partea ce ține de limitarea imunității deputatului.

8. Potrivit prevederilor în vigoare ale articolului 70 din [Constituție](#), deputatul nu poate fi reținut, arestat, percheziționat, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, sau trimis în judecată fără încuviințarea Parlamentului, după ascultarea sa.

9. Prin proiectul de lege se propune excluderea imunității parlamentare nu numai *în cazurile de infracțiune flagrantă*, ci și, adițional, (1) *la etapa trimiterii cauzei în judecată* și (2) *în cazul existenței unei hotărâri irevocabile de condamnare*.

10. Competența Curții Constituționale de a soluționa prezenta cauză este prevăzută de dispozițiile art.135 alin.(1) lit.c) din [Constituție](#), potrivit cărora Curtea Constituțională se pronunță asupra inițiativelor de revizuire a [Constituției](#).

I. Aspecte generale privind modificarea [Constituției](#)

11. Constituția reprezintă cadrul juridic fundamental, în ceea ce privește conținutul normativ, dar și cadrul juridic suprem, ca forță juridică, pentru organizarea și funcționarea statului și a societății, ea fiind sursa tuturor reglementărilor juridice.

12. În Avizul nr.1 din 22 septembrie 2014, Curtea Constituțională a menționat că:

„21. Protecția [Constituției Republicii Moldova](#) se exprimă atât în limitele revizuirii prevăzute de articolul 142 din [Constituție](#), cât și în rigiditatea procedurilor prevăzute pentru adoptarea revizuirii.”

13. Cu referire la problema revizuirii [Constituției](#), în [Hotărârea nr.57 din 3 noiembrie 1999](#) privind interpretarea art.75, art.141 alin.(2) și 143 din [Constituție](#), Curtea a menționat:

„3. În opinia Curții Constituționale, revizuirea [Constituției](#) constă în modificarea acesteia prin **reformularea, abrogarea anumitor norme** sau prin **adăugarea unui text nou**.”

14. În ceea ce privește garanțiile de protecție a [Constituției Republicii Moldova](#), în aceeași [Hotărâre nr.57 din 3 noiembrie 1999](#), Curtea Constituțională a statuat că:

„În calitatea sa de așezământ scris și sistematic, de lege supremă în sistemul juridic normativ, [Constituția Republicii Moldova](#) este relativ **rigidă**, în sensul că ea admite revizuirea, dar numai pentru un **sistem tehnic prestabilit vizând inițiativa de revizuire (art.141), limitele revizuirii (art.142) și procedura acesteia (art.143)**.”

15. În [Hotărârea nr.7 din 4 martie 2016](#), privind controlul constituționalității unor prevederi ale [Legii](#)

[nr.1115-XIV din 5 iulie 2000](#) cu privire la modificarea și completarea [Constituției Republicii Moldova](#), Curtea a menționat că prevederile constituționale referitoare la revizuirea [Constituției](#) sunt determinate de noțiunea, natura și scopul [Constituției](#) înseși. În acest sens, orice revizuire poate fi operată doar cu respectarea principiilor supremației [Constituției](#), stabilității acesteia, unității materiei și echilibrului valorilor consacrate prin Legea Supremă, precum și a atribuției Curții Constituționale de a se pronunța în privința inițiativelor de revizuire a [Constituției](#) în cadrul competenței partajate a Parlamentului și a Curții în procesul de modificare a [Constituției](#). Nu poate fi adoptată nici o modificare a [Constituției](#) care ar afecta armonia prevederilor [Constituției](#) sau armonia valorilor consacrate prin acestea. Or, natura [Constituției](#) de act cu forță juridică supremă și ideea de constituționalitate implică faptul că nu există și nici nu pot exista lacune sau contradicții interne ale [Constituției](#).

16. În același timp, în hotărârea menționată Curtea a subliniat că, în sensul articolului 135 alin.(1) lit.c) coroborat cu prevederile articolului 141 alin.(2) din [Constituție](#), după pronunțarea avizului de către Curtea Constituțională, nu se admit intervenții în textul proiectului legii de revizuire a [Constituției](#), iar **ignorarea sau depășirea acestuia pot servi drept temei pentru nulitatea modificărilor astfel operate.**

II. Cu privire la propunerea legislativă de modificare a [Constituției](#)

1. Prevederile și scopul proiectului

17. Prin proiectul de lege înaintat se propune excluderea imunității parlamentare la etapa „trimiterii cauzei în judecată”.

18. Respectiv, potrivit proiectului, imunitatea deputatului urmează a fi menținută doar la efectuarea anumitor măsuri procesuale de constrângere, și anume perchezițiile corporale sau la domiciliu și/sau reședință, reținerea și arestarea. Aceste măsuri nu vor putea fi aplicate decât cu încuviințarea Parlamentului, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă sau existența unei hotărâri irevocabile de condamnare.

19. Potrivit Guvernului, proiectul de lege constituțională a fost elaborat în scopul executării punctului 5.3 al Secțiunii A „Politici anticorupție, independența și eficiența instituțiilor” din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2015-2016, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr.680 din 30 septembrie 2015](#), iar modificarea prevederilor art.70 alin.(3) din [Constituție](#) este impusă de insuficiența mecanismelor legale existente în prezent pentru tragerea la răspundere penală a deputaților pentru infracțiunile săvârșite.

2. Inițiativa de revizuire a [Constituției](#)

20. Potrivit articolului 141 din [Constituție](#):

„Revizuirea [Constituției](#) poate fi inițiată de:

- a) un număr de cel puțin 200000 de cetățeni ai Republicii Moldova cu drept de vot [...];
- b) un număr de cel puțin o treime de deputați în Parlament;
- c) **Guvern.**”

21. În prezenta cauză, propunerea legislativă de revizuire a [Constituției](#) este înaintată spre avizare Curții Constituționale de Guvern, fiind aprobată prin [Hotărârea nr.202 din 26 februarie 2016](#). Prin urmare, dreptul de inițiativă legislativă privind revizuirea [Constituției](#) a fost exercitat cu respectarea prevederilor art.141 alin.(1) lit.c) din [Constituție](#).

3. Limitele revizuirii [Constituției](#)

22. În ceea ce privește limitele revizuirii, articolul 142 din [Constituție](#) prevede următoarele:

„(1) Dispozițiile privind caracterul suveran, independent și unitar al statului, precum și cele referitoare la neutralitatea permanentă a statului, pot fi revizuite numai cu aprobarea lor prin referendum, cu votul majorității cetățenilor înscriși în listele electorale.

(2) **Nici o revizuire nu poate fi făcută, dacă are ca rezultat suprimarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor sau a garanțiilor acestora.**

(3) Constituția nu poate fi revizuită pe durata stării de urgență, de asediu și de război.”

23. Textul citat reglementează condiții de constituționalitate intrinsecă a inițiativei de revizuire [alin.(1) și (2) ale art.142] și de constituționalitate extrinsecă a acesteia [alin.(3) al art.142].

a) Constituționalitatea extrinsecă (limitele temporale)

24. Sub aspectul constituționalității extrinseci, cu privire la împrejurările revizuirii [Constituției](#), textul articolului 142 alin.(3) din [Legea fundamentală](#), care interzice revizuirea [Constituției](#) pe durata stării de urgență, de asediu și de război, coroborează cu cel al articolului 63 alin.(3) teza a doua din [Constituție](#), potrivit căruia Parlamentul nu poate revizui [Constituția](#) în perioada în care mandatul se prelungește până la întrunirea legală a noii componente.

25. De asemenea, limitele temporale includ termenul de adoptare a inițiativei de revizuire a [Constituției](#).

26. În conformitate cu articolul 143 din [Constituție](#), care reglementează modificarea [Constituției](#), o lege cu privire la modificarea Constituției poate fi adoptată după cel puțin 6 luni de la data prezentării inițiativei corespunzătoare.

27. Curtea constată că, în momentul inițierii revizuirii Constituției în prezenta cauză, nu subzistă niciuna dintre situațiile la care fac referire textele constituționale menționate, fiind întrunite condițiile de constituționalitate extrinsecă a inițiativei de revizuire.

b) Constituționalitatea intrinsecă (limitele materiale)

1.1. Considerații generale

28. Pronunțarea cu privire la constituționalitatea intrinsecă (limitele materiale) impune analiza modificărilor propuse prin raportare la dispozițiile art.142 alin.(1) și alin.(2) din [Constituție](#), pentru a determina dacă obiectul revizuirii îl constituie caracterul suveran, independent și unitar al statului, precum și cele referitoare la neutralitatea permanentă a statului, precum și dacă modificările propuse au ca rezultat suprimarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor sau a garanțiilor acestora.

29. De asemenea, Curtea va examina dacă modificările constituționale propuse nu contravin altor prevederi constituționale și dacă vor asigura aplicabilitatea în ansamblu a acestora fără a se exclude reciproc.

1.2. Excluderea imunității parlamentare la etapa trimiterii cauzei în judecată

30. Curtea observă că prin excluderea sintagmei „trimis în judecată” de la articolul 70 alin.(3) din [Constituție](#), adițional etapei de *urmărire penală*, se propune lipsirea deputaților de imunitate și la etapa *trimiterii cauzei în judecată*.

31. Astfel, în partea ce ține de imperativul luptei împotriva corupției, invocat de autorul inițiativei de revizuire a [Constituției](#), Curtea reține că Rezoluția (97) 24 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei (adoptată la 6 noiembrie 1997), ce are ca obiect cele douăzeci de principii directorii pentru lupta împotriva corupției, prevede că statele urmează *„să vegheze la limitarea oricărei imunități în privința anchetelor, urmăririlor și sancțiunilor privind infracțiunile de corupție, a ceea ce este necesar într-o societate democratică”* (p. 6) și *„să încurajeze cercetarea în domeniul corupției”* (p. 18).

32. De asemenea, Curtea menționează că articolul 30 alin.(2) din Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției (31 octombrie 2003) prevede că *„fiecare stat parte ia măsurile necesare pentru a stabili sau menține, conform sistemului său juridic și principiilor sale constituționale, un echilibru adecvat între orice imunitate sau orice privilegiu de jurisdicție acordat agenților săi publici în exercițiul funcțiilor lor și posibilitatea, dacă este necesar, de a cerceta, urmări și judeca efectiv infracțiunile stabilite, prevăzute de prezenta convenție”*.

33. În același timp, Curtea reamintește că imunitatea parlamentară este justificată de necesitatea protecției mandatului parlamentar, ca o garanție a îndeplinirii prerogativelor constituționale, având ca scop protejarea parlamentarului împotriva unor măsuri represive, arbitrar, ce ar putea fi luate de puterea politică și ar afecta independența acestuia.

34. Cu referire la inviolabilitatea parlamentară, Comisia de la Veneția a menționat următoarele:

„184. Comisia de la Veneția consideră că regulile ce reglementează inviolabilitatea parlamentară nu sunt o parte necesară a unei democrații moderne. Într-un sistem politic bine funcțional, membrii Parlamentului se bucură de o protecție adecvată cu ajutorul altor mecanisme și nu au nevoie de o imunitate specială de acest gen.

185. Comisia de la Veneția, cu toate acestea, **recunoaște că regulile ce prevăd inviolabilitatea pot, în unele state, să îndeplinească funcția democratică de protecție a Parlamentului ca instituție, și în particular a opoziției parlamentare, de o presiune necorespunzătoare sau hărțuire din partea executivului, puterii judecătorești sau din partea altor oponenți politici.** Regulile ce instituie inviolabilitatea parlamentară pot, prin urmare, să fie justificate acolo unde alte măsuri de protecție a membrilor Parlamentului nu sunt adecvate. Dar ele trebuie să fie întotdeauna interpretate și aplicate într-o manieră restrictivă. Astfel de norme trebuie să fie supuse unor limitări și condiții, și trebuie să existe întotdeauna posibilitatea ridicării imunității, urmând o procedură clară și imparțială.”

(*Raportul cu privire la limitele și ridicarea imunităților parlamentare* (CDL-AD(2014)011), aprobat în cadrul celei de-a 98-a reuniuni plenare din 21-22 martie 2014)

35. În ceea ce privește conceptul de „inviolabilitate” parlamentară, Comisia de la Veneția a indicat că acesta se referă la toate reglementările care protejează deputatul, într-un fel sau altul, de consecințele legale ale unor pretinse încălcări ale legii. În general, aceste reglementări protejează deputații în Parlament de tragere la răspundere penală fără încuviințarea Parlamentului.

36. Totodată, Comisia de la Veneția a stabilit anumite **criterii de reglementare a domeniului de aplicare a inviolabilității parlamentare**, astfel încât cadrul legal național să prevadă următoarele: supunerea inviolabilității parlamentare unor limite prevăzute în lege sau regulamentul Parlamentului; limitarea temporală a inviolabilității parlamentare, cu posibilitatea reluării ulterioare a procedurilor; posibilitatea ridicării inviolabilității parlamentare, conform unei proceduri clare și imparțiale; neextinderea inviolabilității parlamentare asupra examinării preliminare a unei cauze; neextinderea inviolabilității parlamentare asupra cazurilor de infracțiune flagrantă; neextinderea inviolabilității parlamentare asupra cazurilor de infracțiuni deosebit de grave; neextinderea inviolabilității parlamentare asupra încălcărilor minore ale legii sau asupra contravențiilor administrative.

37. Ținând cont de constatările Comisiei de la Veneția, Curtea reține că Parlamentul este unica autoritate competentă să decidă asupra instituirii, excluderii sau limitării imunității deputaților.

38. Curtea menționează că anterior s-a pronunțat asupra revizuirii prevederilor constituționale privind imunitatea parlamentară prin [Avizele nr.1 din 25 ianuarie 2001](#) și [nr.1 din 25 noiembrie 2011](#) asupra inițiativelor de revizuire a articolelor 70 și 71 din [Constituție](#), precum și prin [Avizul nr.2 din 10 noiembrie 2015](#) asupra inițiativei civice de revizuire a articolelor 60, 70, 78, și 89 din [Constituția Republicii Moldova](#) prin referendum republican.

39. În toate aceste cazuri, Curtea a avizat pozitiv proiectele de legi constituționale înaintate, care prevedeau inclusiv **excluderea alineatului (3) de la articolul 70 din Constituție**.

40. Prin urmare, modificările constituționale propuse de autorul sesizării în partea ce ține de excluderea prevederilor privind imunitatea parlamentară la etapa trimiterii cauzei în judecată nu depășesc limitele de revizuire a [Constituției](#) impuse de dispozițiile art.142 alin.(2), fiind în corespundere cu exigențele privind caracterul suveran, independent și unitar al statului, și nu sunt de natură să conducă la suprimarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor sau garanțiilor acestora.

1.3. Efectele existenței unei hotărâri irevocabile de condamnare asupra imunității parlamentare

41. Curtea reține că proiectul de lege pentru modificarea alineatului (3) al articolului 70 din [Constituție](#), adițional flagrantului, propune excluderea imunității parlamentare la aplicarea unor măsuri procesuale de constrângere în privința deputatului în cazul *existenței unei hotărâri irevocabile de condamnare a acestuia*.

42. Curtea constată că, potrivit autorului proiectului de lege, excluderea încuviințării Parlamentului pentru efectuarea unor măsuri speciale în privința deputatului în cazul existenței unei hotărâri irevocabile de condamnare se impune pentru a asigura executarea actului de justiție.

43. Curtea subliniază că executarea unei hotărâri judecătorești definitive reprezintă o etapă inseparabilă a procesului judiciar, care nu poate fi restricționată sub imperativul imunității.

44. În acest sens, Curtea reține că, potrivit articolului 120 din [Constituție](#), respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești este obligatorie. Caracterul obligatoriu al hotărârilor judecătorești se exprimă prin obligativitatea executării acestora.

45. În același timp, examinând textul proiectului de lege, Curtea constată lipsa **unei legături de**

cauzalitate între hotărârea judecătorească de condamnare a deputatului și acțiunile procesuale care urmează a fi efectuate asupra acestuia. Or, este necesar a stabili în mod cert că acțiunile procesuale indicate (percheziția, reținerea, arestul) urmează a fi efectuate anume în scopul **executării** hotărârii judecătorești.

46. Totodată, în [Hotărârea nr.2 din 20 ianuarie 2015](#) privind interpretarea articolului 1 alin.(3) combinat cu articolele 69 și 70 din [Constituție](#), Curtea a constatat efectele existenței unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile asupra mandatului deputatului și, implicit, asupra imunității acestuia.

47. Astfel, în [Hotărârea nr.2 din 20 ianuarie 2015](#), Curtea a menționat că *în cazul condamnării deputatului pentru infracțiuni săvârșite cu intenție și/sau condamnării la închisoare (privațiune de libertate) prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, inclusiv a unui stat străin, deputatul este în situație de ineligibilitate, fiind incompatibil cu calitatea de deputat, iar mandatul acestuia încetează de drept.*

48. Respectiv, Curtea reține că, potrivit hotărârii menționate, imunitatea deputatului nu operează în cazul condamnării deputatului pentru infracțiuni săvârșite cu intenție și/sau condamnării la închisoare prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă. În circumstanțele menționate mai sus mandatul acestuia încetează de drept, fără necesitatea existenței altor condiții de formă și fond.

49. Din aceste motive, Curtea menționează că modificarea constituțională propusă creează confuzii privind incidența imunității deputatului în cazul existenței unei hotărâri irevocabile de condamnare, de natură să genereze incertitudini și dificultăți de interpretare și aplicare.

50. În lumina celor expuse, analiza conținutului proiectului de lege constituțională denotă că acesta încalcă limitele revizuirii prevăzute de articolul 142 alin.(2) din [Constituție](#).

Pentru considerentele expuse, în temeiul art.135 alin.(1) lit.c), art.141 alin.(2) din [Constituție](#), art.26 alin.(1) din [Legea cu privire la Curtea Constituțională](#), art.61 alin.(1) și art.63 lit.a) din [Codul jurisdicției constituționale](#), Curtea Constituțională adoptă următorul

AVIZ:

1. Inițiativa de revizuire a articolului 70 alin.(3) din [Constituție](#), provenind de la Guvern, este prezentată de subiectul autorizat și, în acest sens, este conformă prevederilor articolului 141 alin.(1) lit.c) din [Constituție](#).

2. Proiectul de lege constituțională privind revizuirea articolului 70 alin.(3) din [Constituție](#) depășește limitele de revizuire impuse de dispozițiile constituționale ale articolului 142 alin.(2) din [Constituție](#), în partea ce ține de confuzia generată de corelația între imunitatea deputatului și existența unei hotărâri irevocabile de condamnare. În consecință, proiectul de lege constituțională privind revizuirea articolului 70 alin.(3) din [Constituție](#) în actuala redacție nu poate fi înaintat spre examinare Parlamentului.

3. Prezentul aviz este definitiv, nu poate fi supus nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE   Alexandru TĂNASE

Nr.2. Chișinău, 16 martie 2016.